

3.4.1 Pasienter som er aktuelle for kommunalt øyeblikkelig hjelp døgnopphold

Lettere og moderate psykiske helseproblemer og/ eller rusmiddelproblemer, ofte også i kombinasjon med somatisk sykdom/plager.

Avklart tilstand og/eller diagnose som får tilbakefall/forverring av (kjent) psykisk lidelse og/eller rusmiddelproblem, ofte med akutt funksjonsnedsettelse på ulike livsområder og der innleggelse er nødvendig for å roe/avhjelpe en vanskelig livssituasjon.

Det kan være flere årsaker til opplevd psykisk krise og/eller funksjonsnedsettelse, dette kan også skyldes ulike belastninger, slik som hjemmeforhold, konflikter, stress, eller andre psykososiale forhold rundt pasienten.

Behov for

- observasjon
- oppfølging med omsorg, struktur og støtte.
- hjelp til å ivareta egenomsorg,
- støtte og hjelp til å mobilisere egne ressurser i en vanskelig livssituasjon
- hjelp til å opprettholde nære relasjoner til pårørende/andre i en psykisk krise eller ved tilbakefall til skadelig rusmiddelbruk

3.4.2 Pasienter som ikke er aktuelle for kommunalt øyeblikkelig døgnopphold innen psykisk helse og rus

Personer med psykisk helse- og rusmiddelproblematikk legges inn som øyeblikkelig hjelp både i somatiske avdelinger, i tverrfaglig spesialisert rusbehandling og i akuttpsykiatriske avdelinger i psykisk helsevern og ved noen DPS.

Personer med alvorlig problematikk og/eller uavklarte tilstander skal fortsatt vurderes for øyeblikkelig hjelp/ akuttbehandling i spesialisthelsetjenesten.

Det er lokalt DPS/HF som har akuttansvar og som må kontaktes i situasjoner der spesialisthelsetjenesten bør bidra i vurderingen.

Pasienter med tilstander som utløser plikt til å yte øyeblikkelig hjelp i spesialisthelsetjenesten er ikke aktuelle for innleggelse i kommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud.

I forskrift om psykisk helsevern § 1 utdypes plikten til å yte øyeblikkelig hjelp.

Tilstander som utløser plikt til å yte øyeblikkelig hjelp omfatter blant annet:

- psykotiske tilstander preget av svær uro eller voldsomhet som medfører betydelig fare for pasientens eller andres liv eller helse
- psykotiske og andre tilstander preget av svær angst eller depresjon der det er betydelig fare for at pasienten kan søke å ta sitt eget liv eller skade seg selv eller andre
- deliriose tilstander der avrusing ikke er en hovedsak
- psykiske tilstander hos barn og ungdom som omsorgspersonene ikke kan mestre, og der hjelp fra det psykiske helsevernet er påtrengende nødvendig

Utover dette bør det også avgrenses mot innleggelse av pasienter med andre alvorlige og/eller uavklarte tilstander, som f.eks.:

- innleggelser der tvang er nødvendig
 - selvmordsproblematikk og alvorlig selvskading
 - pasienter med tidligere alvorlig utagerings-/ voldsproblematikk
 - pasienter med utagerende atferd, redusert impuls kontroll
-
- ved vold eller trusler om vold
 - pasienter med stor uro eller irritabilitet, forvirringstilstander
 - pasienter med akutt- og uavklart rusmiddelforgiftning
 - pasienter med uavklart påvirkning av rusmidler og/eller legemidler

Ved akutt somatisk sykdom skal pasientens behandlingsbehov i somatisk sykehus vurderes selv om tilstanden skyldes bruk av rusmidler.